

LÓKÚT

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV
2017.

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés 5

2. Lókút bemutatása 7
általános településkép, településkarakter

3. Örökségünk 9
a településképi szempontból meghatározó építészeti, műemléki, táji és természeti értékek, településképi jellemzők

4. Településképi szempontból szempontból meghatározó területek Lókúton 13
eltérő karakterű területek lehatárolása, a településkép, arculati jellemzők és településkarakter bemutatásával

5. Ajánlások 16
a településkép minőségi formálására vonatkozó ajánlások: építészeti útmutató:
Telepítés
Terepalakítás
Magasság
Tetőhajlásszög, Tetőforma
Színek
Kertek, Kerítések
Erkélyek, tornácok
Ajtók, ablakok
Homlokzatképzés

6. Jó példák, épületek, épített részletek 30
épületek, építészeti részletek kialakítása

7. Utcák, terek 34

8. Hírdetések, reklámtáblák 35

BEVEZETÉS

Az építészetet szokás megfagyott zeneként emlegetni. És valóban nagyon sok hasonlóságot találhatunk egy zenemű és az építészet között. Az építészet sokszínűségét adja a változatos utcák, terek, épületek sokasága, mint egy zenekarban a sokféle hangszer: vonósok, fúvósok, ütős hangszerek. Ugyanakkor, ha ezek egymásra tekintet nélkül zenélnek, lehet külön-külön még szép dallam is, amit játszanak, az összkép hamis. Ugyanígy a házak is lehetnek eltérőek egymástól, más rendeltetésűek, de ha nincsenek tekintettel egymásra, zavaros, élhetetlen környezetet alakítanak ki.

A kézikönyv segítség kíván lenni: a település bemutatásával, az értékek megismertetésével és az útmutató résszel tárja fel az épített környezet szépségeit. Az ajánlások nem tekinthetők kötelező jellegűnek, a céljuk nem a tervezési szabadság megkurtítása, uniformizálása, hanem éppen a valós értékek megismertetése, a sokféle izgalmas lehetőség feltárása. Az unalomig másolt, giccses, sokszor import klónok helyett a település karakteréhez illeszkedő választási lehetőségek bemutatása, a nem diktált, hanem valódi szabadság megismertetése.

A kézikönyv nem egy merev, lezárt egész, hanem nyílt, folyamatos hozzászólást és változtatást lehetővé tevő kezdeményezés kíván lenni, ahogy a település története sem befejezett, hanem folyamatosan továbbíródik. Ezért, ha újabb szép ház születik, az bekerülhet, sőt be is kell, hogy kerüljön a könyvbe, hogy ezáltal büszke lehessen rá építtetője, tervezője, kivitelezője és a település egyaránt. Egy ház elválaszthatatlan kapcsolatban van környezetével, szomszédaival, településével. Valódi gyümölcse pedig csak annak a kapcsolatnak van, ahol a felek egymást megismerik, szeretik és békében élnek egymással. Igaz ez az emberi kapcsolatoktól a zenén át egészen épített környezetünkig.

LÓKÚT BEMUTATÁSA

430 méterével, Lókút Veszprém megye második legmagasabban fekvő települése. A község a Papod tető, a Kávás hegy, a Kőrishegy és a Bajorhegy erdőkkel borított magaslatai között húzódó völgyek egyikében helyezkedik el.
A régészeti leletek alapján a terület már több mint 3000 évvel ezelőtt is lakott volt, igaz hamar elnéptelenedett. Lókút középkori előzmények nélkül, a 18. század közepén települt be újra. Eszterházy Dániel földesúr 1759-ben 20 szlovák nemzetiségű, katolikus családot telepített le, és ezt követően több hullámban német és magyar családok is költöztek a településre. Az itt otthonra találó telepesek 1780-ban egy kőből rakott templom építését kezdték el, amely három év alatt elkészült és 1783-ban szenteltek fel.
Ipartörténetében jelentős helyet foglal el az üveghuta megalakulása és működése, de a szénégetés, hamuzsírkészítés, üvegfúvás ipara a 18. század végére lehanyatlott.
Az 1945 utáni kitelepítéseket Lókút sem tudta elkerülni, összesen 60 német családnak kellett elhagyni otthonjaikat. Helyükre nagyrészt a környező falvakból érkeztek betelepülők.

A rendszerváltozást követően Lókút közigazgatásilag újraszerveződött, 1992-ben Lókút–Olaszfalu–Nagyesztergár körjegyzői hivatalt alakított ki. Megépült a Hárskútat és Lókútat összekötő út, a 90-es évek második felében pedig fiókgyógyszertár kezdte meg működését az orvosi rendelő épületében. Lókúton nemzetiségi oktatás folyik az óvodában és iskolában is. A helyi önkormányzat kezdeményezésére megszépült a temető, német segítséggel a templomot kívülről restaurálták, utak épültek, kiépült a telefon és gázhálózat.

A következőkben elsőként bemutatunk egy válogatást azokból az épületekből, amelyek sajátos értéküknél fogva már hosszabb ideje erősítik Lókút identitását. A Lókút egyes részeire vonatkozó építészeti előírások szem előtt tartásával elérhető, hogy az új építésű házak ne idegenként, hanem ismerősként jelenjenek meg a többi ház között, így segítsék Lókút karakterének őrzését, és tovább formálják azt. Ezen sikeres példák mentén szeretnénk illusztrálni, milyen megoldások segíthetik az előbbiekben megfogalmazott vágy megvalósulását.

3

ÖRÖKSÉGÜNK

Lókút község műemléke a neogótikus stílusú, római katolikus templom. A megemlékezések szerint a falunak 1760-ban már volt egy fából készített imaháza, mellette haranglábon függött a harang. Az itt otthonra találó telepesek 1780-ban egy kőből rakott templom építését kezdték el, amely három év alatt elkészült és 1783-ban szenteltek fel. Az 1800-as évek közepén leszakadt a lókúti templom boltozata, így az használhatatlanná vált, a falu templom nélkül maradt. A ma is álló új templom 1869-ben épült fel az iskolaudvar helyén. Az első kőtemplom építésével egyidejűleg készült el a plébánia ház is. A templom a kor építészeti ízlésének megfelelően neogótikus- romantikus stílusban épült, jelentéktelen változásokkal napjainkban is áll,- védőszentje Szent Mihály arkangyal, ezért Lókút községbúcsúja szeptember 29-én van. 1933-ban a templomot kívül-belül restaurálták de 10 év múlva azonban már felújításra szorult a paplakkal együtt, ekkor a templom új harangot is kapott.

A templom további érdekessége a mögötte található gyönyörű kálvária. A keresztút építésének gondolatát dr. Markovits Bálint lókúti plébános karolta fel. 1913 tavaszán a templom mögötti sziklás, gödrökkel szabdalt területet a hívek feltöltötték majd planírozták. Július végén megépült a 14 kőstáció, majd augusztusban a keresztutat lezáró kőfal, benne kis kápolnával és felállították a 3 keresztet is. A 14 stációkápolna megépítését a lókuti hívők vállalták. A kálváriakeresztet a veszprémi Velty Ferenc kőfaragómester készítette. A kálvária ünnepélyes átadására 1913. szeptember 7-én került sor. Később a kálvárián a hívek adakozásából felállították a Fájdalmas Szűz és Szent János apostol szobrát, a Kálvária ezzel szép kiegészítést nyert.

Lókút csak Zirc felöl közelíthető meg, de talán pont ez a „védettség” adta meg ennek a kis zsákfalúnak az esélyt, hogy elsősorban építészetileg egy gyönyörű, érintetlen település maradhasson. Lókúton számos helyi védelemre javasolt, régi, jellegzetesen bakonyi, oromzatos-tornácos paraszthá látható. Ezek zömmel az utca vonalra épültek, a homlokfalaikhozhoz leginkább tömör falazott, vagy fa kerítések csatlakoznak. Érdekesség, a több helyen is megfigyelhető hatalmas ősfák meghagyása a porták előtt, mely jellegzetességet leginkább még az Őrségben találjuk meg.

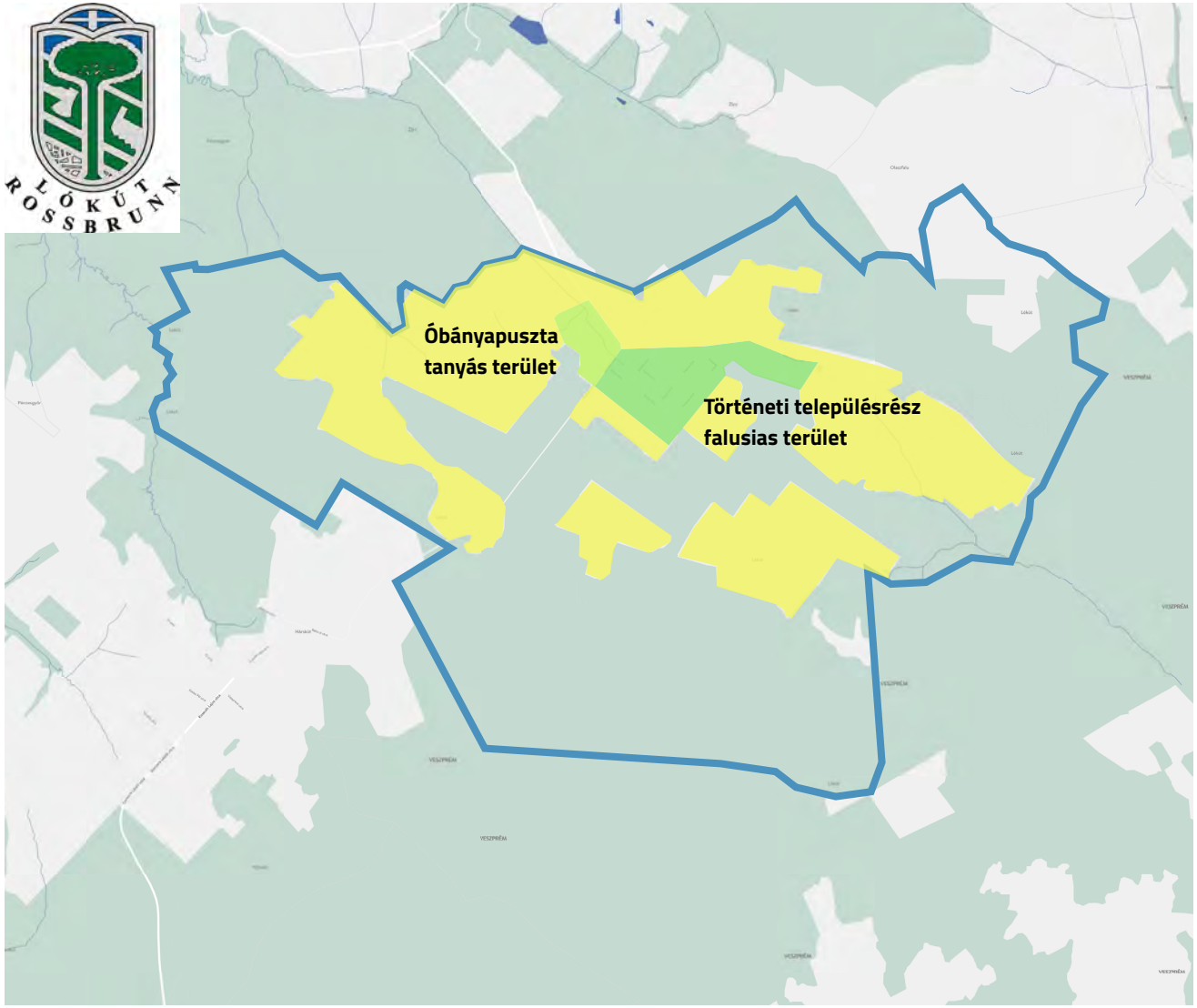
A változatos környezettel kör bevett Lókút természeti értékekben gazdag, gyönyörű tájképi adottságokkal rendelkező település. Bár természetvédelmi oltalom alatt álló terület a településen nem található, a közigazgatási terület jelentős kiterjedésű része táji, természeti értékekben gazdag terület, mely az ún. természeti területként és/vagy NATURA 2000 területként szerepel. A táji, természeti értékek gazdag tárháza a település távlati területfelhasználását alapvetően meghatározza. Az értékeket megőrző, fenntartható fejlődés javasolható abból a célból, hogy a település ezen erőforrásait a saját fejlődésének, lakosságmegtartó képességének és idegenforgalmat vonzó befektetéseinek céljára hasznosíthassa.A fejlődés céljából történő beavatkozások kettős célt szolgálnak, részben segítik a táji, környezeti és épített értékek megőrzését, megújulását, szemléletessé és érzékelhetővé tételét, részben a természeti környezetbe történő beavatkozással abba illeszkedő társadalmi, gazdasági változások teremtette igényeknek adnak teret.

ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEK

eltérő karakterű területek lehatárolása, a településkép, arculati jellemzők és településkarakter bemutatásával

Lókút teljes közigazgatási területe 18,11km2, ám maga a település épített része talán 2km2. Ebből kifolyólag a település építészetileg egységesnek mondható, jól elkülönülő, elválasztható karakterű településrészeket nem igazán lehet meghatározni.

TÖRTÉNELMI TELEPÜLÉSRÉSZ

Lókúton a település méretéből és korából adódóan nem igen lehet megkülönböztetni építészetileg különböző településrészeket. Ugyan találni egymástól eltérő stílusú épületeket, de ezen különbségek számossága csekély, eloszlásuk szempontjából nem behatárolhatóak. Lókúton általánosságban az oldalhatáron álló beépítés illetve az utcára merőleges tetőgerinc a kialakult általános építési szokás. Jellemző tetőhajlásszög 35-40 fok közötti, bár elvétve találni manzárd jellegű tetőkialakítást is. A falusias jelleg mellett azért is érdemes ilyen tetőt alkalmazni, mert így nem árnyékoljuk le a saját és szomszédunk kertjét, illetve gazdaságosan kihasználható geometriájú tetőtér alakul ki, valamit a déli tetőfelületre esetlegesen épített napelemek és napkollektorok a lehető leghatékonyabban tudnak működni. A településkép egységességét őrizni segít, ha a ház oromzattal fordul az utca felé, és nem kontyolt tetővel. Utcával párhuzamos gerincű utcai szárnyat csak ott érdemes építeni, ahol a környező épületek már ilyenek, illetve a terepviszonyok nem teszik lehetővé az utcára merőleges tájolást. Keresztbe befordúló belső épületszárnyat csak kellően széles telek esetén érdemes alkalmazni, ott is meggondolással: ne vágja ketté a kertet első és hátsó kertre. A kertes házak elengedhetetlen kelléke a megfelelő méretű tároló. A telkünk rendben tartása könnyebb, ha a tárolók, kiegészítő épületrészek a főépülettel összhangban, azzal együtt tervezve alakulnak ki. Ugyanez igaz a kerítésekre. Az utcai kerítésnél érdemes a környezet szép példáit megfigyelni, azok nyomán mai módszerekkel, friss hangulatú, de illeszkedő kerítést tervezni, építeni. Bár a településen gyakori, a teljesen tömör, átláthatatlan utcai kerítés inkább kerülendő. Az oldalsó és hátsó kerítések rejtettebbek, mégis érdemes átgondolni anyagukat, zártságukat. A nyitottabb, átlátszóbb kerítés nem csak a jószomszédi kapcsolatokat segíti, de naposabb, levegősebb lesz a kertünk, és szabadon élvezhetjük a porvát körülvevő hegyek egybefüggő látványát.

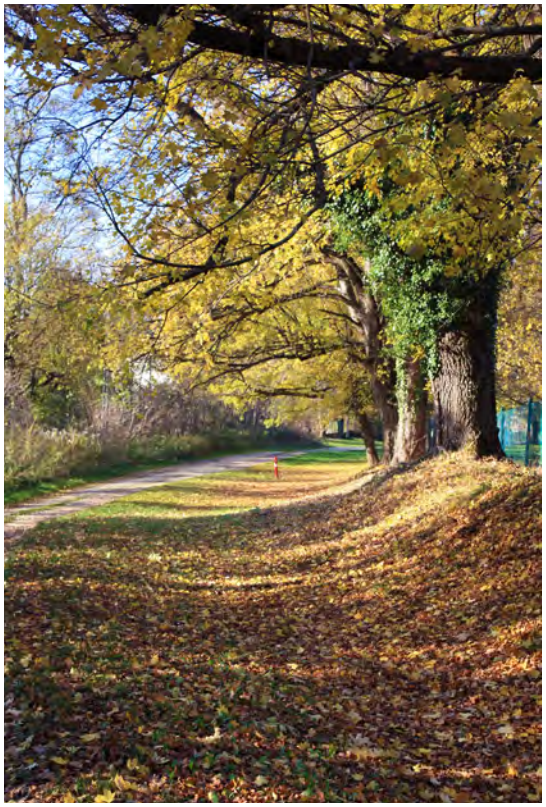

TANYÁS TERÜLET - ÓBÁNYAPUSZTA

Lókút szomszédságában, a Hárskútra vezető út túloldalán találjuk Óbányapusztát. Az 1920-as évek elején Lókút község határában három birtokegység alakult ki. Az egyik volt a lókúti gazdág birtoktömbje, a másik volt az óbányapusztai uradalom, a harmadik rész pedig a pénzepusztai uradalom. Mindkét uradalom központját egy-egy kastély - a pénzespusztai és az óbányapusztai kastély alkotta. Ez utóbbi az 1830-as években épült fel a korábbi, 18. században alapított, majd megszünt óbányai üveghuta helyén.

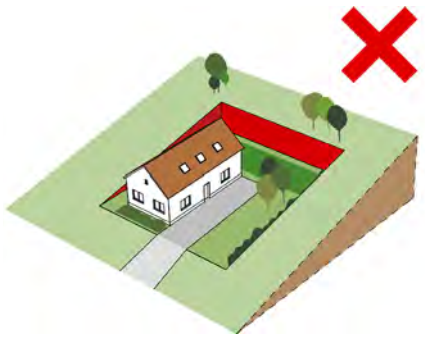

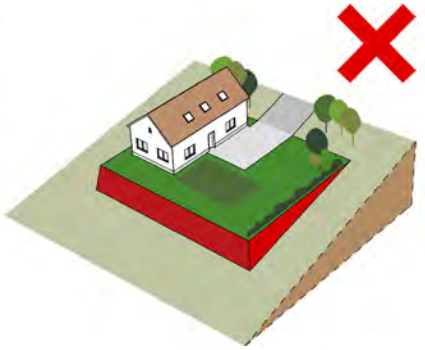
1960-ban az óbányai kastélyban állami gyógypedagógiai nevelőintézet kezdte meg működését. Az intézményben évekkel később speciális általános iskolai nevelés is zajlott, mely 1998-ig működött, majd a gyermekeket lakásotthonos rendszerbe helyezték át. A funkció nélkül maradt, teljesen felújított épület napjainkig is üresen áll.
A kastély közelében, a békés, csendes környezetben kisebb gazdaságok, és néhány családi ház is található.

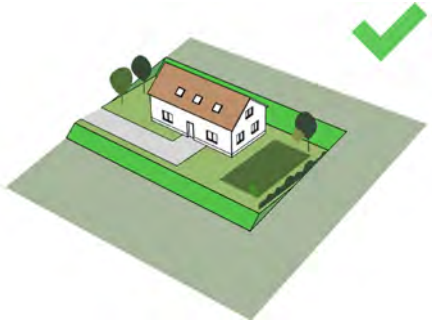
AJÁNLÁSOK, ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ

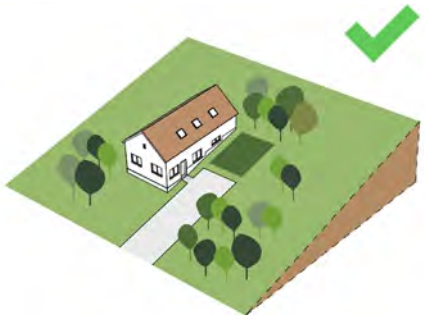
a településkép minőségi formálására vonatkozó ajánlások: építészeti útmutató

Arra a kérdésre, mitől szép egy lakóház, nem lehet egy mondatban válaszolni. Neves építészek és filozófusok a különféle megközelítések ellenére egyetértenek azonban abban, hogy a közhiedelemmel ellentétben a szépség nem szubjektív, nem részrehajló.
Szép az, ami érdek nélkül tetszik, mondja Kant. A szépség sokféle lehet. Borainkról sem mondhatjuk, hogy a vörösbor jó, a fehér nem. Tudva, hogy bizonyos alkalmakhoz, ételekhez jobban illik a vörös, mondhatjuk, hogy mi a rozét szeretjük.
Ebben a fejezetben nem szeretnénk egyoldalúan állást foglalni, leszűkíteni a lehetőségeket.
Viszont szeretnénk bemutatni, hogyan kerüljük el a legáltalánosabb hibákat, ne járjunk úgy, mint a borász, aki gyakorlatlanul túlkénezi borát.

TEREPALAKÍTÁS

Lókúton a családi házak telepítése oldalhatáron álló, a telken belüli elhelyezkedése az utcára merőleges rendszerű. A nem utcára merőlegesen telepített, indokolatlanul, nagy mértékben hátrahúzott családi ház építése nem javasolt. A családi házak a telek oldalhatárán állnak, a ház mögött növényzettel határolva kialakítható a védett kert.

MAGASSÁG

Lókúton a családi házak magassága közel azonos, a jellemző földszint plusz tetőtérbeépítéses kialakítástól kevés ház tér el, inkább csak a meredek telkek esetében épültek 3 szintes lakóházak kényszerűségből. A meglévő épületek közé épülő új házaknak hasonló magassággal kell épülniük, mint környezetük. A túl magas házak nem illeszkednek Lókút utcaképébe.

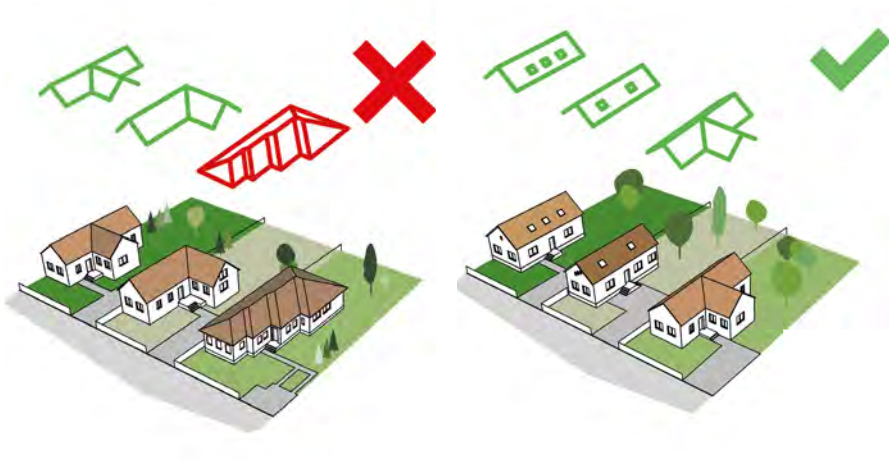
TETŐHAJLÁSSZÖG

Lókúton a családi házak tetőhajlásszöge közel azonos. A meglévő épületek közé épülő új házaknak hasonló tetőhajlásszöggel kell épülniük, mint környezetüknek, a túl magas illetve túl alacsony hajlásszögű tetővel rendelkező épületek nem illeszkednek Lókút utcaképébe.

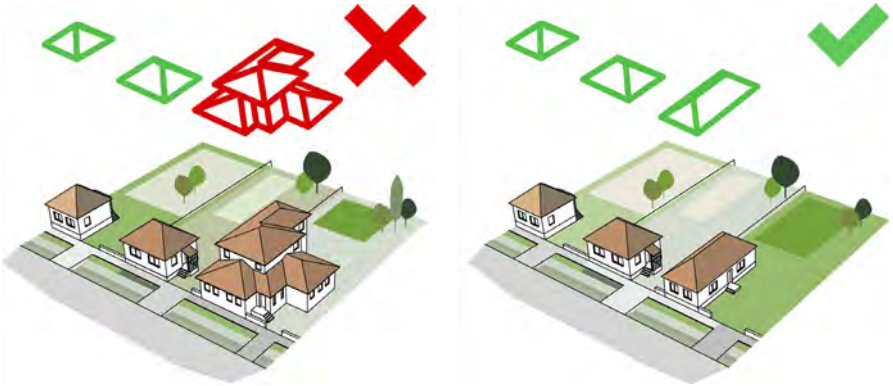
TETŐFORMA

Lókúton lévő családi házak tetőformája egyszerű. Új házak építésénél a szomszédok figyelembe vételével kell illeszkedni.

Amennyiben az építési telek körül kialakult egy nyeregtetős házakból álló utcakép, úgy oda ne tördelt tetőformájú épület kerüljön, hanem a szomszédokhoz hasonló nyeregtetős tetőformájú.

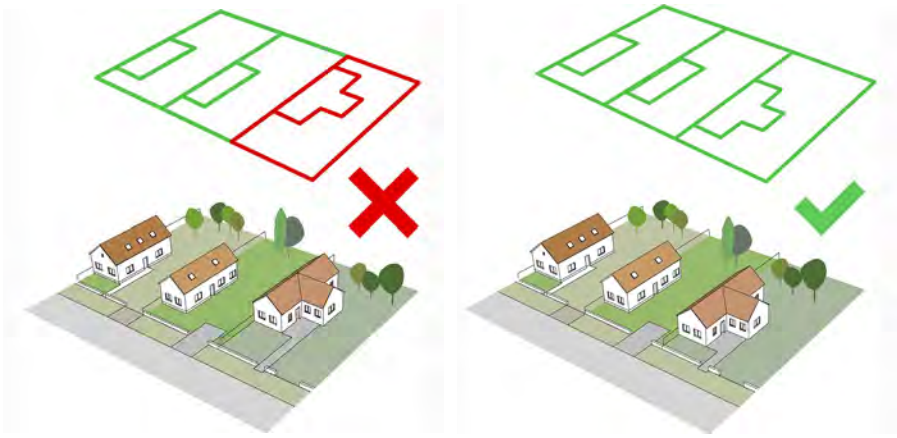

Amennyiben az építési telek körül sátortetős épületek állnak, úgy oda ne tördelt tetőformájú épület kerüljön, hanem a többi épülethez hasonló tömegű és tetőformájú.

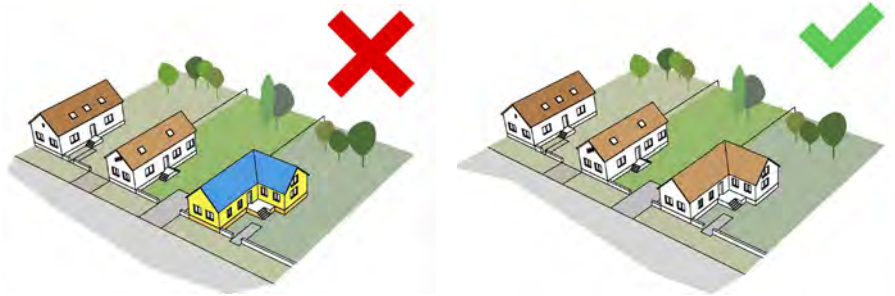
TELEPÍTÉS

Lókúton a családi házak telepítése oldalhatáron álló, a telken belüli elhelyezkedése az utcára merőleges rendszerű. A nem utcára merőlegesen telepített, indokolatlanul, nagy mértékben hátrahúzott családi ház építése nem javasolt. A családi házak a telek oldalhatárán állnak, a ház mögött növényzettel határolva kialakítható a védett kert.

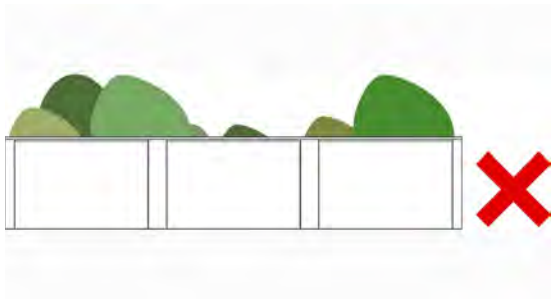
ANYAGHASZNÁLAT (SZÍNEK)

Lókút épületeinek színvilága egységesnek mondható, feltűnően eltérő anyag és színhasználat nem jellemző. A meglévő épületek színvilágához illeszkedő új épületek építése ajánlott. Nem elfogadható a feltűnő és kirívó színhasználat, a rikító színű fémlemez fedés és burkolat.

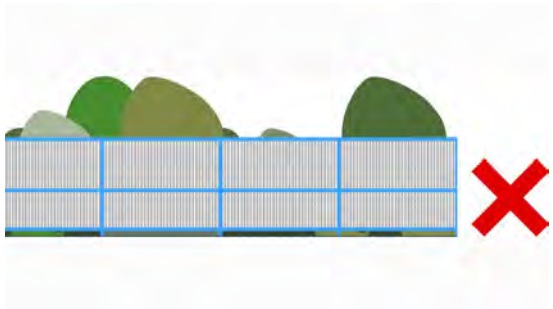

KERÍTÉSEK

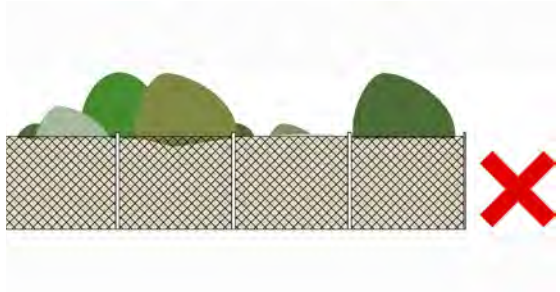
Lókúton általánosságban az áttört kerítések kívánatosak, tömör és nem átlátható megoldások inkább kerülendők. Kivétel lehet a Bem József utca teljes hossza, ahol jelentős arányban találni tömör kerítéseket. Itt az utca ritmusához igazodó tömör, falazott kerítések is helyénvalóak.

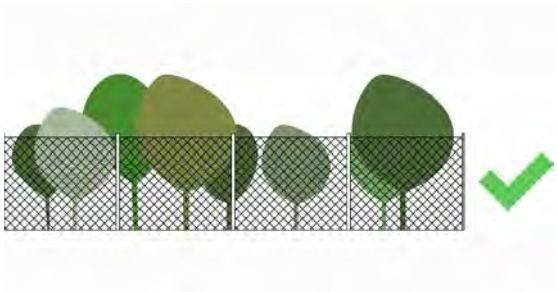

KERÍTÉSEK

Kerítések terén is beszélhetünk hagyományosan alkalmazott anyagokról, vagy formákról - amelyek igen szép példái a klasszikusan alkalmazott Kókúti kő és a fa kerítésnek. Jól mutatják, hogy a hagyományos mellett megférnek a modern anyagok, kialakítások is. A kerítések kialakítása során bátran dolgozzunk a lakóépületünknél is alkalmazott anyagokkal, színekkel: így méginkább harmonikusabb, egységesebb hatást érhetünk el. A kertkapu kialakításakor hangsúlyozzuk a belépés helyét, de kerüljük a túlzottan hivalkodó bejárati kialakítást.

A kerítés egyszerre teremt kapcsolatot a közterülettel, ugyanakkor térfalat képezve elválasztja azt az ingatlantól. Minden településen vannak olyan anyagok vagy formák, amelyek rendszeresen visszatérnek. A történeti településrészeken jellemzően fa vagy kovácsoltvas kerítésekkel találkozhatunk, így jól látszódik az előkert és az épülethomlokzat teljessége. A kertkapu a megérkezés, fogadás kiemelt pontja. A kertkapu és a gépkocsikapu kialakításakor illeszkedjünk a kerítéshez és az épülethez. A kapu legyen hangsúlyos, de ne hivalkodó. Kialakításakor mértékkel alkalmazhatunk helyi hagyományos díszítőmintákat.

KERTEK

Lókúton a tájba illesztés során a hagyományos településkép megőrzése az elsődleges cél. Az épületeket csak részlegesen takarjuk, árnyékoló fákat a déli kitettségű falak közelében ültessünk. Az előkertbe ültetett fák, cserjék helyének megválasztásakor vegyük figyelembe a ház homlokzati kialakítását, nyílászáróinak elhelyezését. A kerti építményeket takarjuk, hogy az épület jobban érvényesüljön. A régi épületek bővítése, felújítása során fokozottan ügyeljünk a már meglévő fásszárú növényzet megóvására. Szándékunk szerint magas növényzettel csökkenthetjük, alacsony növényekkel növelhetjük a ház méretének érzetét. Változatos növényalkalmazással többféle élőlénynek biztosíthatunk életteret. A kertalakítás során az épület és a kert stílusa, hangulata harmóniában legyen. Elsődlegesen tehát az épület stílusához, üzenetéhez, közvetített érzetéhez illeszkedő kertépítészeti megoldásokat alkalmazzunk. Díszes, gondozott előkertünkben nem csak saját magunk, hanem az arra tévedők is gyönyörködhetnek; jó benyomást kelthetünk, és nem utolsó sorban hozzájárulunk utcánk, településünk szép arculatához. termésükkel is díszítenek, így majdnem egész évben színesíthetik udvarunkat.

Lehetőleg könnyen felújítható, vízáteresztő burkolatot alkalmazzunk, így elkerüljük a tócsák kialakulását, és könnyebben életben tartjuk növényeinket. A kevéssé használt részeken dekoratív, régi téglából alakíthatunk ki járófelületet. A szegélyeket azonos anyagból alakíthatjuk ki.

A kerti építmények a főépülettel azonos építőanyagokból, vagy azzal harmonizálva készüljenek. A pergolák, növényrácsok, gépkocsibeállók, kukatárolók kialakíthatók favázas szerkezettel is, a nyílászárókkal harmonizáló színezéssel. Fémvázas szerkezet kialakításakor annak növénnyel való befuttatása javasolt. A hulladéktárolók számára a kertkaputól balra, az épülethomlokzat vonalában alakítsunk ki helyet, növényekkel takarjuk. Helyezzünk el kerti padot, ahonnan gyönyörködhetünk házunkban, kertünkben. Az előkertben a helyi hagyományokhoz illeszkedő, a kiskertet keretező, alacsony fa léckerítés alkalmazása elfogadható, illeszkedve az épülethez és a kerítéshez.

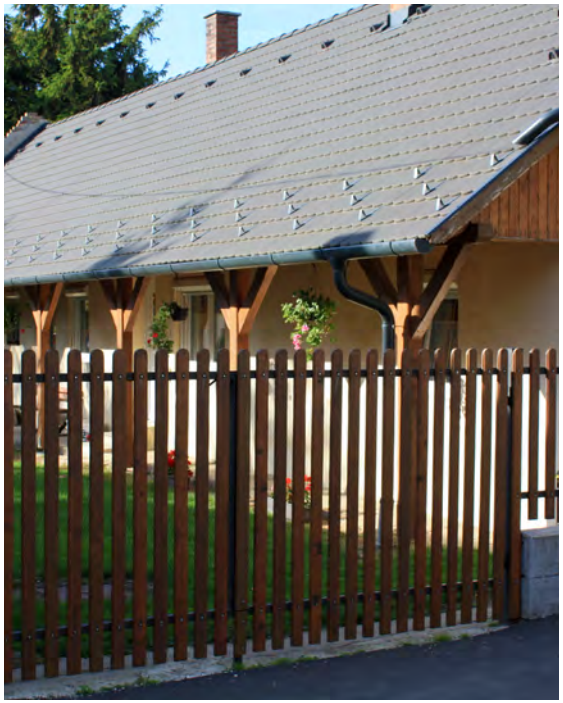
Keskeny telkek esetében a garázst lehetőleg az épületben alakítsuk ki, hogy több hely maradjon a kertben, és ne terhelje a táj látványát egy újabb építmény. Szélesebb telkek esetében is - amennyiben van erre lehetőség - inkább fedett kocsibeálló épüljön. Anyaga fém vagy favázas legyen, harmonizálva az épület színeivel, formavilágával. Kerüljük a túlzottan hangsúlyos, nehéz szerkezeti kialakítást. Alkalmazásukkal könnyebbé válik a felületek karbantartása.

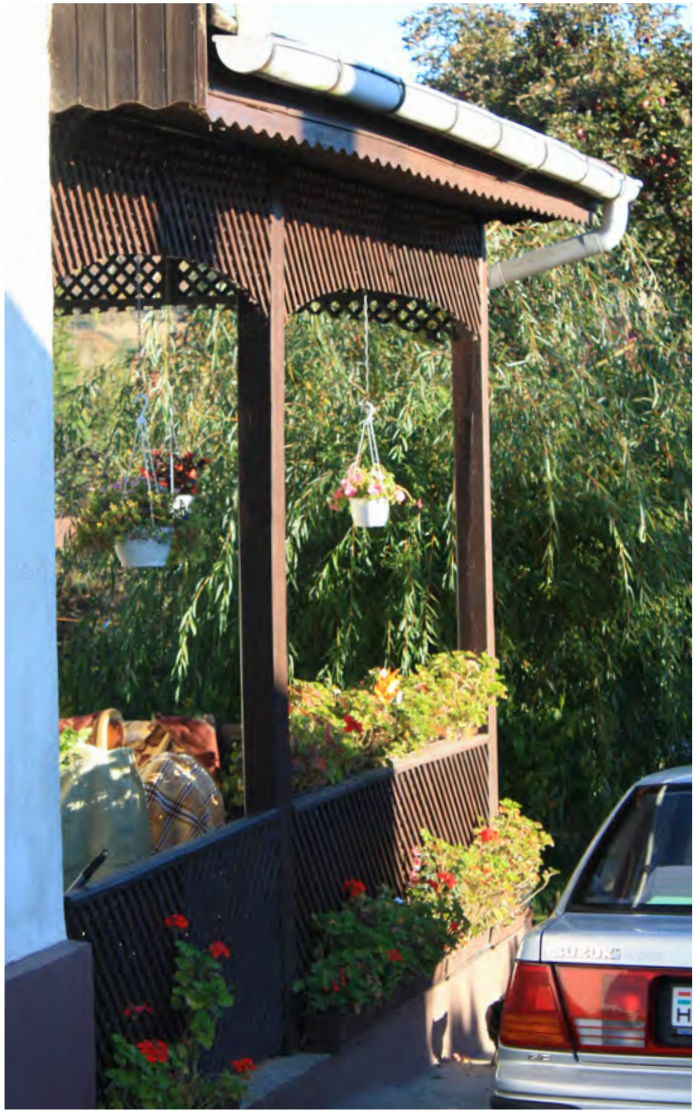
A kert egyes részeit alacsonyabb, magasabb növényfalakkal választhatjuk el. Az előkertbe legfeljebb 1,20 m magas cserjék és lágyszárúak telepítése javasolt. Sövények közül a lombhullatókat részesítsük előnyben, magasságuk ne érje el az 1,50 m magasságot. A növényfajok megválasztása nagymértékben járulhat hozzá a település, településrészek karakteréhez. Lehetőség szerint a helyi természeti adottságokhoz és hagyományokhoz, meglévő növényzethez illeszkedő fajokat válasszunk. A növények kiválasztását meghatározza a hely, ahova ültetjük. Figyeljük meg, mely növények érzik jól magunkat évek óta a környező kertekben, vagy kérjük szakember segítségét.

ERKÉLYEK, TORNÁCOK

A népi építészet egyik könnyen felismerhető, jellegzetes eleme az oldalsó oszlopos tornác. Ékes példái Lókúton is jól megfigyelhetőek. A tornác kialakítására, elhelyezkedésére is számos, részleteiben eltérő megoldás lehetséges. Az arányos, tornácos épületek sora karakteres utcaképet mutat, mely erősíti a település egységes arculatát és identitását. Új épület tornáckialakításával és újszerű átgondolásával tovább vihetjük e hagyományt új otthonunkba.

AJTÓK, ABLAKOK

Az épületek megjelenését és hangulatát a nyílászárók nagyban befolyásolják. A zárt épülettömeggel így nyitunk a külvilág felé, ezért nem mindegy, milyen módon tesszük ezt. A hagyományos nyíláskialakításLókúton is jól megfigyelhető: két szárnyú, jellegzetesen két vagy három osztatú ablakok, utcai homlokzaton szimmetrikus kialakítással. Új ház építésekor érdemes körüljárni a környéket, és ihletet meríteni, hogy az otthonunk minél jobban bele tudjon simulni környezetébe, ezzel is gazdagítva az utcaképet. Tetszőleges anyagú, de fa mintázatú, vagy fegyverzetű, víztiszta, vagy matt síküvegezésű, osztott ablakok beépítése javasolt. Az árnyékolás szerepére a műanyag redőnyök helyett zsalugáterek, spaletták javasolandóak. Amennyiben mégis redőny mellett dönt az építető inkább a rejtett, mintsem a külső redőnydobozos kivitel a beépítendő, lehetőleg a nyílászáróval megegyező színben.

HOMLOKZATKÉPZÉS

Az épületeink burkolása, vakolatának színezése, megmunkálása mindig is kedvelt tulajdonosi eszköz volt településünkön. Használjuk bátran, de figyeljünk a végső összképre! A túldíszített, túlszínezett épület hamar elveszíti érdekességét, és utána inkább zavaróan hat a nyugodt, tiszta településképben. A jól megválasztott burkolat nem csak a hangulatot, hanem az épület védelmét is szolgálja. A zöld vagy sötétbarna színű fa felületek a visszafogott színű falfestéssel és gipsz díszekkel esztétikus megjelenést kölcsönöznek az épületnek, legyen szó hagyományos vagy modern ház homlokzatáról. Anyaghasználat szempontjából a természetes anyagok - a kő, tégla, vakolt felületek, faburkolat - részesítendők előnyben. A magastető héjalása - beleértve az ereszcsendesítőt is - az égetett agyag sötétebb, vagy világosabb árnyalata színében agyagcserép, vagy ahhoz hasonló színű betoncserép lehet. Alacsonyabb hajlásszögű tető tömegét nem fényes - szürke, téglaszínű - bádoglemezzel, vagy passzív zöldtetővel fedetten kell kialakítani úgy, hogy a peremszerkezetek vízszintesek legyenek. Kerülendő a tájidegen stílusjegyek alkalmazása a formák, díszítések esetében is.

RÉSZLETEK

A régi házak részleteit öröm megfigyelni! Házunk és kertünk találkozási pontjai folyton változó, gazdagodó élményanyagot kínálnak. Évről évre, évszakról évszakra más képet mutatnak. A növények az épületen egyrészt hangulatteremtő, díszítőelemek, másrészt hatékony, természetes eszközei az energiatudatos életmódnak –árnyékolnak! A múlt század elejét idéző felújított, gyakran már nem működő kutak megteremtik Lókút az időbeni folytonosság érzetét, és gyöngyszemekként díszítik a település utcáit.

Elődeink fa és fémmunkái csodálatosak, formakincsük időtálló, az alkalmazott anyag szépen öregszik. Házaink kiegészítői, a kerítések, lámpák, árnyékolók, postaládák, korlátok egytől egyik aktívan alakítják a végső látható képet, hangulatot. Akkor járunk jól, ha mindent egyforma igényességgel, odafigyeléssel tervezünk meg, választunk ki. A színek használata, a változatosság gyönyörködtet, ezek összképének gondos kitalálása odafigyelést igényel. Az egyszerű, de igényes, jól kitalált, szépen megépített részletek gazdagítják épületeinket, büszkévé tesznek minket. Egy-egy burkolat, eresz, tetőcsatlakozás, párkány részlet ilyen minőségben elkészítve díszítőelemként is működik, további, öncélú díszítés már nem kívánkozik az épületre.

JÓ PÉLDÁK | ÉPÜLTEK, ÉPÍTÉSZETI RÉSZLETEK

épületek, építészeti részletek (ajtók, ablakok, tornácok, anyaghasználat,színek, homlokzatképzés), kerítések, kertek, zöldfelületek kialakítása

Egy újépítésű családi ház Lókút főutcáján, mely kifejezetten széles utcai homlokzatával hívja fel magára a figyelmet. A tagolatlan és hosszú főhomlokzatot kizárólag a zsalugáterek díszítik, de azok kidolgozottságukkal, átgondolt kiosztásukkal egyszerű, ám működő, és tetszetős megoldást adnak az önmagában nem túl látványos felületre. Ezt a tisztaságot és rendezettséget viszi tovább a lábazat elé telepített, gondosan kőágyásba rakott növényzet, valamint a hagyományos kerítés és cserépfedés.

A településen több, egymáshoz nagyon hasonló kialakítású házat találhatunk, mint amilyen a képen is látható épület. Az egységes utcaképet adó közös jellemzők az utcavonalról nyíló, íves bejárat, íves tornáccal, az íves fa kapuzat, valamint az egyenletesen kiosztott nyílászárók a fehérre festett,homlokzaton. Díszítések inkább a kapuzatokon figyelhetőek meg, maguk az épületek a nem túl hangsúlyos ablakkeretezéseken kívül egyéb mintát vagy dekorációt nem hordoznak magukon.
Ezt a puritán külsőt láthatjuk a mellékelt épület szabályos, szimmetrikus frontján is, ahogy pont ez a puritán letisztultság teszi Lókút utcáit építészetileg osztatlanná.

Lókút egyik sajátosságaként, sok helyütt tömör kapukat és kerítések találunk az utcákon. Ez az épület is masszív takarás mögött rejtőzik, de nem eléggé ahhoz, hogy ne vegyük észre értékeit. A kerítésfalra továbbfuttatott, ötletes és praktikus előtető egyedi utcai homlokzatot eredményezett, melyet a szerencsés anyag és színválasztás még inkább kiemel. A sötét kapuzat és fa felületek kellő kontrasztot adnak a klasszikus, fehér, boltíves tornácos paraszthéznak, magas szabálytalan kőburkolatú kerítése illetve az elé telepített színes növényzet karakteres pontá teszi a település utcaképében.

Jó példa a felszín feletti sajátos építmény- elektromos elosztószekrény, transzformátor elhelyezésére, hogy a kerítés takarásában, növényzettel körülvetten, hagyományos anyaghasználattal készült.

Az elosztószekrények cseréje során a technika fejlődésével jóval kisebb méretű építmények kerülnek elhelyezésre, melyek nem lesznek a tér meghatározó elemi, főleg ha hagyományos anyaghasználattal és visszafogott színhasználattal készülnek.

Jó példa kisméretű elosztószekrény elhelyezésére a kerítésbe rejtett elhelyezés.

UTCÁK, TEREK

közterületek településképi útmutatója

Lókút újjonnan kialakított közösségi tere a Bem József utcában kétségtelenül a település dísze lett. A névadó kút köré szervezett hangulatos, dekoratív kis park a srégen szenben található templom illetve a kitelepítési emlékmű gondozott környezetével egy impozáns méretű teresedéddé, Lókút közterévé nötte ki magát. Ahogy ez a kiváló példa is mutatja, az ilyen terek rendezése nagyban elősegíti a településkép javítását. Ide lehetőség szerint szárazságtűrő, tájba illő növényeket, illetve az öntözési lehetőség biztosítását javasoljuk, lehetőség szerint a meglévő patak kihasználásával. A közterületek tervezésekor is alkalmazkodjunk a meglévő adottságokhoz, utcakeresztmetszethez, jellemző homlokzatmagasságokhoz, tetőformákhoz. Érdemes tekintettel lenni környezetünkre, hogy ne alakuljon ki zavaros utca- és településkép. A virágos, zöld utcák, gondozott terek nagyon fontos hozzátartozói az élhető településnek, és a barátságos, szerethető, esztétikus településképnek. A cél egyértelműen ezek megőrzése, fenntartása, és újabbak létesítése.nyek megtartása érdekében.

HIRDETÉSEK, REKLÁMTÁBLÁK

Lókút utcái gyakorlatilag mentesek a reklámtábláktól, többekközt ezáltal is különösen letisztult a település utcaképe. Különösen egy kisebb település esetében, a különböző hírdetőtáblák és reklámfelületek stílusa, formája és elhelyezése eléggé meghatározó lehet a településképi szempontból. A figyelemfelkeltés, tájékoztatás egyértelmű célja mellett, nem lehet figyelmen kívül hagyni az utcaképbe való illeszkedést, az izléses, környezetéhez igazodó megjelenést. Falusias, kisvárosias településeken nincs helye az indokolatlanul nagyméretű és színes, hivalkodó hirdetőfelületeknek. Sőt, ellenkezőleg. A vibráló városi reklámerdő helyett, a hátteréhez minél inkább alkalmazkodó, a tájra jellemző forma és anyaghasználat tehetei egyedivé a falusi tájékoztatást. Az ötletes, jól megkomponált, átgondoltan elhelyezett hírdetőtáblák ideálisan tölthetik be szerepüket, anélkül, hogy megzavarnák az utcakép nyugalmát.

IMPRESSZUM

LÓKÚT KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
http://www.lokut.hu
onkormanyzatlokut@vnet.hu
8425 Lókút, Bem József utca 25.
Telefon: +36 88 588 130
Polgármester: Surányi Mihály
onkormanyzatlokut@vnet.hu
Főpítész: Várszegi Bernadett
varszegi.bernadett@zirc.hu

SZERKESZTETTE, SZÖVEG, FOTÓ:
Fettik Gábor